
VÝZVA SPOLOČNOSTI MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA
POSLANCOM
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Bratislava, 11. júna 2018

Vážená Národná rada Slovenskej republiky,
vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci,

v histórii každého národa sú deje, udalosti a rozhodnutia, ktoré sa ukázali ako dejinotvorné. Vznik spoločného česko-slovenského samostatného štátu bol výnimočnou historickou skutočnosťou a priam nevyhnutnosťou ďalšej existencie slovenského a českého národa.

Vznik samostatného česko-slovenského štátu znamenal zmŕtvychvstanie slovenského národa.

„Sme zachránení“ s nadšením konštatovali Národné noviny. Katolícki a evanjelickí kňazi hovorili a písali o vzkriesení národa. Tieto slová vyjadrujú úžasnú a vznešenú veľkosť deja.

Je to historická udalosť s najvyšším ratingom. Potvrďuje to aj ostatný výskum niektorých otázok historického vedomia obyvateľstva Slovenskej republiky. Vznik Česko-Slovenska je trvalou hodnotou generačne sa meniacej slovenskej spoločnosti. Je udalosťou výnimočnou a hodnou byť štátnym sviatkom Slovenskej republiky.

Spoločnosť Milana Rastislava Štefánika, ktorej zmyslom existencie je chrániť a rozvíjať odkaz diela nášho národného hrdinu, sa na svojom Valnom zhromaždení 14. októbra 2017 **uzniesla**, že sa bude usilovať, aby v roku 2018 bol v Národnej rade Slovenskej republiky prijatý zákon o štátnom sviatku venovanom vzniku Česko-Slovenska.

Od 1. januára 2018 naša Štefánikova spoločnosť začala oslovovať ľudí, ktorí majú čo povedať v rámci národnoštátnej sebareflexie z príležitosti storočnice výročia vzniku spoločného česko-slovenského štátu, ako aj štvrtstoročia samostatnej demokratickej Slovenskej republiky. Mnohí z nich tvoria tvár našej spoločnosti a republiky, bez viacerých si Slovensko nevieme ani predstaviť.

Očakávali sme, že storočnica vzniku Česko-Slovenska podnieti viaceré inštitúcie, ktoré majú blízko k politickej, kultúrnej ako aj zákonodarnej aktivite v Slovenskej republike, aj k diskusií, či dialógu na túto tému, tak dôležitú pre sebavedomie a katarziu spoločnosti v súčasnom stave. Žiaľ spoločenská diskusia dosiaľ ani nezačala. A preto ako podnet k nej berieme vládny návrh zákona, ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov (tlač 998) a taktiež návrh skupiny poslancov na vydanie zákona, ktorým sa mení uvedený zákon č. 241/1993 (tlač 1013). Tieto dva návrhy sa však navzájom vylučujú.

Do konania 33. schôdze Národnej rady Slovenskej republiky predstavu Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika na štátny sviatok, venovaný vzniku Česko-Slovenska, podporilo svojim podpisom 100 rozmanitých ľudí, rôzneho pôvodu, rôznych názorov, rôznych profesií a z rôznych častí Slovenska. Štruktúru signatárov sme zvolili spravidla podľa vzťahov Milana Rastislava Štefánika a jeho príslušnosti k viacerým skupinám, v ktorých pôsobil. Sto podporných podpisov – z každej skupiny po 10 – poskytli: rodina, pamätníci, učitelia a vedci, vojaci, nadácie a organizácie, podnikatelia, umelci, víťazi, autori a naša Spoločnosť M. R. Štefánika.

Všetkých sto signatárov svojim podpisom sa prihlásilo k nášmu konceptu štátneho sviatku.

Podstata návrhu Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika na štátny sviatok:

Názov štátneho sviatku:
„VZNIK ČESKO-SLOVENSKA“
Deň, kedy sa bude sláviť:
„POSLEDNÁ OKTÓBROVÁ NEDEĽA“

Koncept štátneho sviatku v podaní návrhu Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika vychádza z autentického historického procesu, rešpektuje komplex hlavných udalostí a krokov, ktoré viedli k vzniku samostatného česko-slovenského štátu, vidí hodnotu jeho vzniku vzhľadom na stav, v ktorom slovenský národ žil predtým a zohľadňuje aj dnešnú spoločensko-praktickú skutočnosť.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci,
veríme, že tento koncept štátneho sviatku venovaného vzniku Česko-Slovenska je mnohým Vám blízky a vyjadruje úctu k hodnote udalosti, ktorej historický význam pre náš národ, vysoko ocenili respondenti v nedávnom výskume niektorých otázok historického vedomia slovenskej spoločnosti.

Dovoľujeme si Vás preto požiadať, ako jednotlivých poslancov, ale aj ako členov poslaneckých klubov a nadstraníckych zoskupení, aby ste si osvojili nasledovný návrh Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika, v prípade potreby ho legislatívne upravili, predniesli ho a predložili v rámci rokovania Národnej rady Slovenskej republiky o tlačiach 998 a 1013, ktoré sledujú zmeniť zákon NR SR č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov.

Návrh Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika na zmenu a doplnenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov.

Čl. I.

1. v § 1 sa dopĺňa písmeno f):
„f) posledná októbrová nedeľa - Vznik Česko-Slovenska.“
2. § 4 Prechodné ustanovenia sa ruší.
3. Pôvodné § 5 a § 6 sa označujú ako § 4 a § 5

Čl. II.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Argumentácia k názvu štátneho sviatku „VZNIK ČESKO-SLOVENSKA“

Prečo VZNIK?

Zápas slovenského a českého národa o slobodu v podobe spoločného štátu bol zložitým dejinným procesom. V mnoho-ročnom a mnohovrstevnom procese sa splietali a zrážali vlastné slovenské a české národné úsilie so štátnymi pomermi Rakúsko-Uhorska a rozhodujúcimi dejinnými európskymi a svetovými faktormi.

Sú nám jasné hybné sily aj hlavné aktéri cesty k národnej slobode.

Zo Slovákov to bol predovšetkým Milan Rastislav Štefánik. Zaslúžil sa o veľké prelomové udalosti v česko-slovenskom zahraničnom odboji. Ako francúzsky občan a vojak bol základným pilierom osudovo-dejinnnej národnoštátnej úlohy. Horlil za ustanovenie ústredného orgánu zahraničného odboja. Bol nenahraditeľný v získavaní najvyšších predstaviteľov veľmocí pre česko-slovenskú vec, pri vytváraní samostatného česko-slovenského vojska, bojujúceho po boku spojencov a pripravujúceho vznik nového štátu. Prešiel všetky fronty vždy s významným poslaním. Zmluvou s talianskou vládou 21. apríla 1918 dosiahol prvé medzinárodné uznanie Česko-slovenskej národnej rady ako politického reprezentanta štátu, ktorý ešte neexistoval. Ako reprezentanta národa uznali ČSNR Francúzsko 29. júna, Veľká Británia 9. augusta, USA 2. septembra 1918.

V posledných októbrových dňoch roku 1918 sa Štefánik nachádzal v Japonsku, na ceste za légiou na Sibíri. V tejto súvislosti je neprehliadnuteľná účasť Slovákov v légiách v Rusku, Taliansku a Francúzsku. Celkovo sa jedná o viac ako 6 000 bojovníkov, vrátane okolo 130 dôstojníkov, medzi nimi Ferdinand Čatloš, Vladimír Hurban, Ján Jesenský, Jozef M. Kristín, Augustín Malár, Ivan Markovič, Jozef Gregor Tajovský, Pavol Varsík, Rudolf Viest a ďalší.

Výnimočnú úlohu v boji za národnú slobodu zohrala americko-slovenská komunita a jej organizácia Slovenská liga v USA. Americkí Slováci už doma poznali krutý národnostný útlak a preto zobrali osud národa do vlastných rúk. V USA stali sa politickou reprezentáciou utláčaného národa v rodnom kraji. Medzi najvýznamnejších patrili predseda Slovenskej ligy Albert Mamatey a ňou do Európy vyslaný Štefan Osuský.

Už 22. októbra 1915 v Clevelande podpísala Slovenská liga dohodu s Českým národným združením o zásadách budúceho spoločného štátu. Cieľom bolo „Spojenie českého a slovenského národa vo federatívnom zväzku štátov, s úplnou národnou autonómiou Slovenska, s vlastnou štátnou správou...“ Americkí krajanovia prispeli k národnej slobode tromi tisícami dobrovoľníkov do légie vo Francúzsku, viac ako 20 000 vojakmi do americkej armády na európskom bojisku, peniazmi, ale aj presadzovaním česko-slovenských záujmov v štátnej administratíve USA. Predstavitelia Slovenskej ligy a českých organizácií v USA a za účasti predsedu Česko-slovenskej národnej rady T. G. Masaryka, sa 30. mája 1918 v Pittsburskej dohode uzniesli „Schvaľujeme politický program, usilujúci sa o spojenie Čechov a Slovákov v samostatnom štáte Českých zemí a Slovenska...Podrobné ustanovenie o zriadení Československého štátu ponechávajú sa oslobodeným Čechom a Slovákom a ich právoplatným predstaviteľom.“

Na Slovensku prvé pozdvihlo verejný hlas robotníctvo, ktoré v Liptovskom Mikuláši na prvomájovom zhromaždení v roku 1918, organizovanom sociálnou demokraciou, žiadalo v rezolúcii: „bezpodmienečné právo na sebaurčenie...i národov Rakúsko-Uhorska, teda i uhorskej vetvy československého kmeňa.“

24. mája v Martine vybraní poprední činitelia Slovenskej národnej strany, združujúcej viaceré politické prúdy, rozhodovali o otázke či ísť ďalej s Maďarmi alebo s Čechmi. Andrej Hlinka povedal: „Tisícročné manželstvo s Maďarmi sa nevydarilo. Musíme sa rozísť.“ Historický význam má uznesenie z porady: „Slovenská národná strana stojí na stanovisku bezpodmienečného samourčovacieho práva slovenského národa a na tomto základe vindikuje pre slovenský národ účasť na utvorení samostatného štátu pozostávajúceho zo Slovenska, Čiech, Moravy a Sliezska.“

V ten istý deň na veľkolepej slávnosti v Ríme, za účasti najvyššej talianskej politickej a vojenskej reprezentácie, Štefánik prebral od premiéra V. Orlanda bojovú zástavu česko-slovenskej vojenskej jednotky a odovzdal ju veliteľovi česko-slovenskej légie generálovi A. Grazianimu.

Významnou postavou slovenského politického úsilia o vznik spoločného štátu bol ružomerský lekár Vavro Šrobár. Na lip-tovskom prvomájovom zhromaždení bol hlavným rečníkom a spoluautorom rezolúcie. Urgoval aktivizáciu domácej slovenskej politickej reprezentácie. Dostal sa z uhorského väzenia včas a jediný za Slovákov sa podieľal na vyhlásení samostatného štátu 28. októbra v Prahe ako člen revolučného Národného výboru československého.

Na „výborovom zasadnutí“ Slovenskej národnej strany 30. októbra 1918 v Martine sa ustanovila Slovenská národná rada. V Deklarácii slovenského národa vyhlásila, že „v mene česko-slovenského národa bývajúceho v hraniciach Uhorska je jedine ona oprávnená hovoriť a konať...Sme presvedčení, že náš snaživý a nadaný slovenský národ, ktorý vzdor neslýchanému útisku dospel na taký stupeň národnej kultúry, nebude vylúčený z požehnaní pokoja a zo spolku národov, ale i jemu bude popriate, aby sa dľa rázu mohol vyvíňovať a dľa svojich síl prispel ku všeobecnému pokroku človečenstva.“

Národný výbor 28. októbra teda vyhlásil samostatný česko-slovenský štát a rozhodnutie o jeho forme vlády ponechal na Národné zhromaždenie. Ono o tom, že štát bude republikou rozhodlo až 14. novembra 1918 a zvolilo aj za prezidenta T. G. Masaryka. Zároveň však treba uviesť, že vzhľadom na medzinárodnoprávne potreby nového štátu a jeho záujmy na povojnovej Mierovej konferencii bol ako začiatok ČSR určený 28. október. Táto konvencia bola všeobecne prijatá.

Štefánik v Paríži a Ríme, Slovenská liga v Pittsburgu a Slovenská národná strana v Turčianskom sv. Martine – to sú tri zdroje, línie a podoby slovenskej politiky, ktoré viedli k vzniku spoločného samostatného česko-slovenského štátu v roku 1918. Aj v tomto historickom procese treba mať jasno v otázkach: kto a čo je dejinným rušňom., a kto a čo je koncovým svetlom.

Vznik Česko-Slovenska ako samostatného štátu je jednak zavŕšením národného zápasu a na druhej strane novým slovenským začiatkom. Náš návrh štátneho sviatku je o kolíske, ku zhotoveniu ktorej Slováci výrazne prispeli.

Pri štátnom sviatku, vychádzajúcom z tohto komplexného dejinného procesu nie sú rozhodujúce ani jednotlivé dátumy, ale hodnoty výsledku. Tým výsledkom je vznik samostatného česko-slovenského štátu ako vzkriesenie slovenského národa. Ani pri vzkriesení Ježiša Krista sa nikto nehandruje o dátumy. A pri tom putuje cez dátumy počas dvoch mesiacov v kalendári.

Prečo ČESKO-SLOVENSKO?

Názov spoločného štátu Slovákov a Čechov nebol spočiatku ustálený. Používal sa aj názov Republika Československá. Dokonca názov štátu nie je vyjadrený ani v zákone zo 14. októbra 1919, v ktorom sa píše „ § 1 Dvacáty osmý říjen prohlašuje se za každoročný svátek státní.“

Najrozšírenejší názov bol Československo v českej transkripcii a v slovenskej Česko-Slovensko. K úradnému ustáleniu názvu Československo alebo Československá republika došlo až v roku 1920 v súvislosti s prijatím Ústavy, po ktorom sa používanie iných názvov štátu mohlo aj sankcionovať podľa zákona.

Spoločný štát Čechov a Slovákov sa už pred jeho vznikom, ale najmä po ňom, a vlastne až do 1. januára 1993 interpretoval v českom ponímaní ako obnovenie českého štátu na základe českého historického práva, s pripojením slovenskej (uhorskej) vetvy československého národa a pripojením územia Slovenska.

V podmienkach súčasnej samostatnej Slovenskej republiky je používanie názvu Česko-Slovensko plne opodstatnené. A to z dôvodu tradície, ale aj z dôvodu slovenskej interpretácie vzniku spoločného štátu.

Vyjadrenia o jednotnom československom národe v slovenských historických dokumentoch z roku 1918 sú faktom. Napriek tomu v ponímaní takmer všetkých slovenských politických reprezentácií je slovenský národ svojbytným národom, ktorý má prirodzené právo na svoje štátne samourčenie. Toto je podstata slovenského národného politického úsilia od mezuôsmych rokov 1848/49 cez Memorandum národa slovenského 1861, vznik spoločného štátu v predstave amerických Slovákov, hľadanie postavenia slovenského národa za prvej ČSR, cez princíp rovný s rovným v SNP a federáciu v roku 1968, Deklaráciu o zvrchovanosti slovenského národa zo 17. júla 1992, Ústavu Slovenskej republiky z 1. septembra, až do konca toho roka.

To je rôznym spôsobom vyjadrené aj v dokumentoch štátoprávného charakteru z roku 1918. A napokon slovenská politická reprezentácia združená v Slovenskej národnej rade sa 30. októbra 1918 jednoznačne vyjadrila za spoločný život s českým národom. Teda v slovenskej interpretácii je v rozhodujúcej miere vznik spoločného štátu ponímaný ako vzťah dvoch rovnoprávných národov. Napokon aj podstatou novodobého sporu o názov spoločného štátu bol problém vyjadrenia rovnoprávnosti národov a ich republík v jeho novom názve. Vyjadrením tejto rovnoprávnosti je aj v česko-slovenskej štátnej histórii Slováckmi používaný názov spoločného štátu ČESKO-SLOVENSKO.

Argumentácia dňa slávenia štátneho sviatku „POSLEDNÁ OKTÓBROVÁ NEDEĽA“

Štátny sviatok je predovšetkým vec hodnôt a vec vlastnej sebareflexie. Nie je to len otázka dátumu. Poukázali sme už na proces, ktorý viedol k vzniku spoločného štátu. V tomto pro-

cese je viacero významných udalostí a rozhodnutí, z ktorých spoločný štát Slovákov a Čechov vznikol, nehovoriac o tom, že premena proklamácií na skutočnosť si tiež vyžadovala svoj čas. Nie div, že v dvadsiatych rokoch v ČSR vznikol aj závažný spor medzi účastníkmi zahraničného a domáceho odboja o tom čo bolo rozhodujúce pre vznik Česko-Slovenska, a tým aj o to kto sa viac o tento vznik zaslúžil. Dnes existujú početní zástancovia konvencie o 28. októbri. A sú aj zástancovia len 30. októbra ako najvýznamnejšieho slovenského národnoštátneho prejavu pri vzniku spoločného štátu. Z nadhľadu storočia vyhranenosť pri oboch dňoch má svoje slabiny.

Z historického nadhľadu a vzhľadom na to, že návrh na štátny sviatok VZNIK ČESKO-SLOVENSKA Spoločnosť Milana Rastislava Štefánika podáva v samostatnej demokratickej Slovenskej republike, hodnotu vzniku spoločného štátu dvoch blízkych národov a proces vznikania spoločného štátu Slovákov a Čechov lepšie aj historicky vernejšie môže vyjadriť určený deň, to jest posledná októbrová nedeľa a nie jediný dátum.

Vážené pani poslankyne, vážení páni poslanci,

ak je toto pre niekoho negatívne netradičné riešenie, nech si spomenie ako sa jeden a pol storočia trvajúci najvyšší katolícky cirkevný sviatok, viažúci sa k Bohorodičke, Nanebevstúpenie Panny Márie, slávený 15. augusta, pretransformoval na deň pracovného pokoja 15. septembra. Bolo to práve pri prijímaní tohto zákona v roku 1993, tohto zákona, ktorý sa chystáte zmeniť.

Určením pomenovania dňa a nie dátumu ide teda o pohyblivý sviatok. Posledná októbrová nedeľa môže v jednotlivých rokoch pripadnúť na dátumy 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31. októbra. V tomto rozsahu dní je dnes v našom kalendári 5 pamätných dní: 27. Deň Černovskej tragédie, 28. Deň vzniku samostatného Česko-slovenského štátu, 29. Deň narodenia Ľudovíta Štúra, 30. Výročie Deklarácie slovenského národa, 31. Deň reformácie. Sú v rozpore so vznikom Česko-Slovenska? Naopak! Štátny sviatok v poslednú októbrovú nedeľu podporuje tieto pamätné dni a poskytuje koncept potrebnej Národnej nedele! Veríme, že jej potenciál pre kultivovanie historického povedomia spoločnosti sa stane predmetom aj Vášho záujmu.

Veríme, že táto Národná nedeľa by mala aspoň na deň spájať v mene vyššieho princípu aj politické subjekty, ktoré v dôsledku rôzneho postavenia v systéme moci, bojujú medzi sebou.

Nedeľa je v našej kultúre dňom sviatočným. V poslednú októbrovú nedeľu nemajú ani dve najpočetnejšie cirkvi v SR vekmi tradičný najvyšší sviatok, ktorý by sa bil s našim návrhom.

Náš návrh nežiada zrušiť žiadny z už existujúcich štátnych sviatkov.

Náš návrh na poslednú októbrovú nedeľu ako deň slávenia sviatku nezmenšuje ani počet pracovných dní.

*Správna rada
Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika*

**ZOZNAM SIGNATÁROV INICIATÍVY
SPOLOČNOSTI
MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNICA**

Iniciatívu Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika, aby Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon o štátnom sviatku „Vznik Česko-Slovenska“, ktorý sa bude sláviť každoročne v poslednú októbrovú nedeľu, podpísali v roku 2018:

Pamätný list RODINA

Tamara Dudášová, rodená Štefániková, praneter Milana Rastislava Štefánika	1. január
Pavol Dudáš, manžel Tamary Dudásovej	27. január
Ingrid Matějková, prapraneter	
Milana Rastislava Štefánika (ďalej MRŠ)	27. január
Rastislav Čech, prapraprasynovec MRŠ	27. január
Andrej Čech, prapraprasynovec MRŠ	27. január
Martin Dudáš, praprasynovec MRŠ	27. január
Zuzana Durcová, farárka	
ECAV CZ Košariská – Priepasné	6. február
Anna Abramovičová, starostka obce Košariská	6. február
Soňa Kedrová, praprapraneter MRŠ	22. máj
Jana Kedrová, praprapraneter MRŠ	22. máj

Pamätný list PAMÄTNÍCI

Ján Fuska, prvý predseda Nadácie Milana Rastislava Štefánika	24. január
Anton Blaha, prvý predseda Slovenskej advokátskej komory	25. január
Ivan Luluha, historik a politológ, priateľ Alexandra Dubčeka	25. január
Eva Siracká, prezidentka Ligy proti rakovine	5. február
František Hirner, konštruktér a podnikateľ	5. február
Karol Steklý, syn legionára, najstarší signatár - 97 rokov	6. február
Juraj Hraško, zakladateľ Výskumného ústavu pôdoznalectva	28. február
Radomír Žingor, syn veliteľa II. partizánskej brigády M. R. Štefánika	15. marec
Dorota Pospíšilová, šľachtiteľka viniča	20. marec
Július Binder, vodohospodár, realizátor náhradného variantu C s prehradením Dunaja	23. máj

Pamätný list UČITELIA A VEDCI

Eva Blahová, profesorka operného spevu	17. január
Karol Mičieta, rektor Univerzity Komenského v Bratislave v rokoch 2011/2019	29. január
Miloš Jurkovič, rektor VŠMU v rokoch 1985/1994	2. február
Marcela Gbúrová, politologička	9. február
Vojtech Rušin, astronóm	13. február
Tatiana Čorejová, rektorka Žilinskej univerzity v Žiline v rokoch 2010/2018	10. apríl
Juraj Štern, rektor Paneurópskej vysokej školy	25. máj
Pavol Šajgalík, predseda Slovenskej akadémie vied	25. máj
Ján Breza, prezident Slovenskej lekárskej spoločnosti	28. máj
Vladimír Bůžek, teoretický fyzik	29. máj

Pamätný list VOJACI

Rudolf Schuster, prezident Slovenskej republiky v rokoch 1999/2004	9. január
Svetozár Naďovič, organizátor odsunu Sovietskej armády z ČSFR	11. február
Igor Čombor, náčelník štábu vojenského zdravotníctva v rokoch 2000/2005	22. február
Daniel Kostra, veliteľ ženijného práporu v UNPROFOR v rokoch 1994/1995	15. marec
Ivan Čierny, veliteľ Dukly Banská Bystrica v rokoch 1990/2001	15. marec
Jozef Dunaj, veliteľ vzdušných síl ASR/OS SR v rokoch 2000/2005	16. marec
Jozef Blizman, veliteľ pozemných síl ASR/OS SR 2000/2003	11. apríl
Ivan Chvojka, vedúci vojenskej akrobatickej skupiny Biele albatrosy	17. máj
Milan Cerovský, náčelník Generálneho štábu ASR/OS SR 1998/2004	21. máj
Ivan Bella, prvý kozmonaut samostatnej Slovenskej republiky	21. máj

Pamätný list NADÁCIE A ORGANIZÁCIE

Dušan Bakoš, predseda za Nadáciu Milana Rastislava Štefánika	10. január
František Blanárik, predseda za Klub generálov SR	22. február
Jozef Kollár, prezident za Konfederáciu odborových zväzov SR	23. február
Pavol Sečkář, predseda za Slovenský zväz protifašistických bojovníkov	7. marec
Oľga Glosíková, predsedníčka o. z. RUTHENCENTRUM	18. máj
Zoroslav Smolinský, predseda Moderných odborov	26. máj
Peter Straka, výkonný riaditeľ Nadácie pre ochranu biodiverzity Karpát	29. máj
Ján Lipiansky, predseda Jednoty dôchodcov na Slovensku	4. jún
Ľudovít Gál, predseda Slovenského zväzu včelárov	5. jún
Oľga Hrabovská, správkyňa Múzea Samuela Štúra v Lubine	7. jún

Pamätný list PODNIKATELIA

Juraj Sinay, prezident Zväzu automobilového priemyslu SR	9. február
Anton Siekel, manažér, C. E. O. a športový funkcionár	20. marec
Vladimír Soták, manažér, C. E. O.	2. máj
Ivan Šesták, staviteľ mostov	15. máj
Jaroslav Ostrožovič, vinohradník – vinár	18. máj
Stanislav Becík, poľnohospodár	22. máj
Ladislav Krajňák, manažér, C. E. O.	22. máj
Štefan Rosina, MATADOR	28. máj
Ernest Sarközi, hudobník	2. jún
Šimon Šicko, inovátor	2. jún

Pamätný list UMELCI

Miroslav Cipár, výtvarník	5. január
Juraj Sarvaš, herec a recitátor	8. január
Gabriela Rothmayerová, spisovateľka a publicistka	16. január
Rudolf Sikora, výtvarník	22. január
Lubomír Feldek, spisovateľ	23. január
Jolana Fogašová, operná speváčka	25. január
Martin Huba, herec	5. február
Emília Vášáryová, herečka	13. február
Peter Jaroš, spisovateľ a scenárista	17. marec
Juraj Jakubisko, výtvarník, scenárista a filmový režisér	21. marec

Pamätný list VÍŤAZI

Pavol Hochschorner, 3x zlato, OH Sydney 2000, Atény 2004, Peking 2008, vodný slalom, C2	
Peter Hochschorner, 3x zlato, dtto	24. január
Ján Zachara, zlato, OH Helsinky 1952, box, pérová váha do 57 kg	6. február
Miloslav Mečír, zlato, OH Soul 1988, tenis, dvojhra	8. február
Michal Martikán, 2x zlato, OH Atlanta 1996, Peking 2008, vodný slalom, C1	10. február
Ján Riapoš, 4x zlato, PH Atény 2004, Peking 2008, Londýn 2012, stolný tenis	12. február
Elena Kaliská, 2x zlato, OH Atény 2004, Peking 2008, vodný slalom, K1	24. marec
Anton Tkáč, zlato, OH Montreal 1976, dráhová cyklistika, šprint, 3x majster sveta	3. máj
Ladislav Škantár, zlato, OH Rio de Janeiro, vodný slalom, C2	16. máj
Peter Škantár, zlato, dtto	16. máj

Pamätný list AUTORI

Štefan Luby, predseda SAV v rokoch 1995/2009	16. január
Anton Hykisch, spisovateľ	19. január
Fedor Bartko, režisér dokumentárnych filmov o Štefánikovi	22. január
Jaroslav Blaho, teatrológ	22. január
Jozef Klimko, profesor právnej histórie	29. január
Rudolf Chmel, spisovateľ	4. február
Rudolf Dobiáš, spisovateľ	15. marec
Kamil Peteraj, básnik, textár a dramaturg	3. apríl
Luboš Jurík, spisovateľ	10. máj
Pavol Kanis, autor dokumentárnych filmov o Štefánikovi	10. máj

Pamätný list SPOLOČNOSŤ MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNKA

Peter Uhlík, čestný predseda Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika	6. február
Ján Tatara, 1. podpredseda Spoločnosti MRŠ	6. február
Eva Ušiaková, primátorka mesta Brezová pod Bradlom	6. február
Branislav Neumair, podnikateľ	6. február
Peter Macho, historik	8. február
Tomáš Abel, primátor mesta Brezno	16. marec

Ladislav Koudelka, chemik, vedeckovýskumný pracovník	16. marec
Mária Gallová, vedúca redaktorka časopisu Bradlo	17. marec
Ružena Kormošová, stredoškolská učiteľka a regionálna historička	17. marec
Jozef Božik, predseda Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika, primátor mesta Partizánske	5. jún

Pamätné listy s originálnymi podpisov sú k dispozícii v Spoločnosti M. R. Štefánika.

Poznámka: údaje za menom signatára zodpovedajú skutočnosti v deň podpisu iniciatívy.

PAMÄTNÝ LIST

Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika

Spoločnosť Milana Rastislava Štefánika	Peter Uhlik		6.2.2018
	Ján Tádara		6.2.2018
	Eva Ušjaková		6.2.2018
	Branislav NEUMAIR		6.2.2018
	Peter MACHO		8.2.2018
	Tomáš Abel		16.3.2018
	Ladislav Koudelka		16.3.2018
	MĀRIA GALLOVĀ		14.3.2018
	Ružena KORMOŠOVĀ	<i>Ružena Kormošová</i>	17.3.2018
	JOZEF BOŽIK		5.6.2018